

BESLUIT

bij de presentatie van de activiteiten van vzw Victor 2015

Achteruitblik 2015

Onze aanmeldingen zijn opnieuw gestegen met 7%: dit is aanzienlijk minder dan in 2014 - toen was er een stijging met maar liefst 32%.

De aanmeldingen dalen in de kinderwerking en stijgen fors (+34%) in de volwassenenwerking. In onze provincie zijn de middelen rechtstreeks toegankelijke hulp ('RTH') zeer versnipperd toegekend aan zorgaanbieders. Meer en meer voorzieningen hebben hun aanbod uitgebreid met mobiele en ambulante begeleiding, ook aan mensen met autisme.

De stijging betekent dus dat een breedsporig, handicapspecifiek aanbod niet is wat volwassenen zoeken: zij wensen een doelgroepspecifiek aanbod.

Door de stijging in aantal meldingen en de beperkte uitbreiding in 2015 (+202 begeleidingen), vergroot ook onze wachtlIJst, alweer (+3,8%).

Dat de stijging in wachtlIJst niet nog groter is, is wellicht te danken aan onze nieuwe, kortere trajecten. Het is wel duidelijk dat de herhaalde inspanningen van de dienst alleen onvoldoende zijn om het capaciteitstekort op te vangen: een inspanning van de overheid is noodzakelijk en hoogdringend.

Met 202 begeleidingen uitbreiding, kunnen wij 13 gezinnen bijkomend opnemen: hiermee zullen wij onze wachtlIJst (800 gezinnen) niet kunnen wegwerken in 2016. Wij wensen dat de overheid haar verantwoordelijkheid opneemt en ook zorg draagt voor onze gezinnen. Zoniet moeten we de zware maatregelen van thuisbegeleidingsdiensten als Tanderuis en Het Raster ook in overweging nemen en aanmeldingsstops inlassen.

De wachtcijfers die het centrale beleid hanteert, zijn trouwens geen realistische cijfers: vragen naar RTH worden nergens gecentraliseerd. De wachtenden zijn er nog, maar zijn op beleidsniveau niet gekend omdat men ze niet wil zien. Wat de overheid ook mag zeggen: de wachtlIJstcijfers voor thuisbegeleiding zijn NIET afgenomen door de invoering van de RTH en/of de gedwongen werkdrukverhoging in thuisbegeleiding.

Met 607 unieke gezinnen in begeleiding in 2015, hebben onze begeleiders zichzelf weer overtroffen: dit zijn er 12% meer dan in 2014. De stijging is evenwichtig verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen. Door de invoering van de kortere trajecten (met versnelde opstartmogelijkheid), wordt de wachttijd langer voor de gezinnen die het langere traject nodig hebben: de groep opgestarte gezinnen die sinds hun aanmelding 4 jaar hebben gewacht, stijgt van 8 in 2014 naar 21 in 2015.

De kortere trajecten zorgden ervoor dat het aantal gezinnen dat kon opstarten in het aanmeldingsjaar steeg: dat is goed nieuws.

Kortbegeleiding is een werkingsaspect dat een deel van onze gezinnen helpt: tussen 1/6 en 1/4 van onze gezinnen is hiermee geholpen. Voor het andere deel van onze gezinnen, is verdunning van aanbod geen optie.

Onze thuisbegeleiders presteerden 6.917 sessies. Na weging van dit aantal begeleidingssessies werd dit getal herleid tot 6.327,7 sessies; 1,1% hiervan is outreach. We presteerden 2,8% gewogen sessies boven onze VAPH-erkenning.

De wegingsfactoren bieden de overheid stof tot nadenken.

Het idee achter de weging is begrijpelijk: niet elke begeleiding verdient 100% financiering: een mobiele begeleiding uiteraard wel, een ambulante verdient 70% financiering, een groepsprestatie 20%. Vooral dit laatste is een probleem: dat de weging 10% (tot 14% als we de groepsbegeleiding zouden meetellen) vermindering van prestaties betekent, is een teken dat de wegingsfactoren op de verkeerde hoogte (lees: laagte) zijn vastgelegd. Door de weging wordt er een grote inspanning gevraagd van de thuisbegeleiders - die de gewogen sessies moeten inhalen - en van het bestuur - die de ingehaalde sessies moeten financieren.

De weging is de reden waarom onze groepsbegeleiding buiten erkenning wordt georganiseerd, met steun van Kiwanis Roeselare 1: 3 groepen van telkens 7 ouderparen namen in 2015 deel.

We verwachten dat de overheid de groepsprestaties hoger waardeert.

Prestaties thuisbegeleiding en outreach 2015		
	Absoluut aantal	% tav VAPH-norm
Ongewogen	6.917	+12,4%
Gewogen	6.327,7	+2,8%
Indien GB in 2015 <i>binnen</i> erkenning georganiseerd zou geweest zijn		
	Absoluut aantal	% tav VAPH-norm
Ongewogen	7.253	+17,9%
Gewogen	6.394,9	+3,9%

Op vlak van comorbiditeit stellen we vast dat 45%(*) van onze personen in begeleiding enkel autisme heeft.

In een systeem van personeelspunten is het vanuit managementstandpunt een verstandige keuze om medewerkers aan te trekken met een lagere scholingsgraad: meer medewerkers is immers minder caseload.

De aard van onze doelgroep vereist echter een hoge scholingsgraad: het hoge comorbiditeitspercentage onderstreept het belang van doorgedreven, doelgroepspecifieke deskundigheid bij de begeleiders. Investeren in een hoge graad van specialisatie blijft noodzakelijk, ondanks de voorbije en nakende besparingen.

De cijfers maken mij tegelijk zeer bezorgd over de draagkracht/draaglast van onze medewerkers.

(*) Contextuele problemen zijn - hoewel zeer frequent voorkomend - niet opgenomen in deze cijfers. Idem met taal & cultuur: meer en meer worden we geconfronteerd met gezinnen uit andere culturen die al dan niet onze of andere Europese talen machtig zijn: cultuursensitiviteit in thuisbegeleiding vraagt veel van onze medewerkers.

De verhouding RTH - NRTH is zoals verwacht gestegen, tot 31% RTH in 2015.

De overgrote meerderheid van de gezinnen in de niet-RTH ontvangt een begeleidingsfrequentie die past binnen de grenzen van de RTH (max. 8 personeelspunten):

- de volwassenen zullen automatisch worden omgezet naar de RTH;
- bij de minderjarigen worden nieuwe gezinnen opgestart onder de RTH. De niet-RTH zal hier de komende maanden uitdoven door de uitstroom.

In de toekomst zal onze volledige capaciteit RTH worden.

De verschuiving van NRTH naar RTH is een grote stap vooruit voor zowel de gezinnen als onze dienst, aangezien er dan geen toegangsprocedures doorlopen moeten worden en er beduidend minder administratie volbracht moet worden.

De invoering van de kortere trajecten (advies en consult, kortbegeleiding, nazorg) zijn, net zoals het beperken van de begeleidingsduur tot max. 2 jaar, het gevolg van de lange wachtlijsten op onze dienst.

- Het aantal gezinnen dat kan afgesloten worden na 1 jaar of minder is gestegen van 24% in 2014 naar 34% in 2015.
- Het aantal gezinnen dat langer dan 3 jaar in begeleiding is, daalt van 34% in 2014 naar 18% in 2015.

We moeten erover blijven waken dat we zowel binnen de korte als de langere trajecten kwaliteitsvolle begeleidingen blijven bieden.

Kwaliteit bieden is bijzonder belangrijk binnen onze werking.

Onze kwaliteitscoördinator besteedde ook het voorbije jaar uitdrukkelijke aandacht aan de kwaliteitsprocessen.

Naast de verplichte ('nodige') items, besteedt vzw Victor ook aandacht aan de nuttige items om onze dienst blijvend te verbeteren. Onze dienst is autonoom en wendbaar, waardoor we snel ingrepen kunnen toepassen die de kwaliteit ten goede komen.

In 2015 verwerkten we de tevredenheidsvragenlijsten van de gezinnen die in begeleiding waren in 2013 en 2014. De respondenten (alle leeftijden) waren zeer tevreden over het inschrijvingsgesprek, dat plaatsvindt vlak na de aanmelding.

Dit is tevredenheid over de snelheid waarmee men bij een specialist autisme komt: een niet mis te verstane oproep aan de overheid tot meer beschikbare capaciteit zodat wachttijden verleden tijd zijn en mensen hulp krijgen wanneer ze het nodig hebben.

Ook de deskundigheid van de thuisbegeleider scoren de gezinnen zeer hoog.

Laagdrempelige specialistische hulp is een specifieke niche waar zeker verder in geïnvesteerd moet blijven worden.

In januari vond een financiële inspectie plaats. Vzw Victor ontving een gunstig verslag van de zorginspectie.

Onze financiën zijn de basis van onze kwaliteit: zonder voldoende financiële slagkracht geen kwaliteit! Binnen de Raad van Bestuur was men van oordeel dat het organiseren van benefieten geen taak van de medewerkers is. Aangezien we zonder bijkomende middelen onze projecten niet kunnen blijven waarmaken, moest er iets gebeuren. De "Vrienden van Victor" verzamelden zich met volgende intenties:

- de dienst aanvullen met een sociaal netwerk waar enthousiaste supporters zich verenigd weten.
- autisme en een goede zorg daarrond bekendmaken en uitdragen.
- sponsoracties organiseren en daardoor de dienst de nodige extra financiële werkruimte geven.

De Vrienden van Victor organiseerden in 2015 twee belangrijke acties, nl. Art for Victor en Quiztor.

Vooruitblik 2016

Minister Vandeurzen, minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en daardoor onze voogdijminister, heeft plannen.

In 2016 mogen we de verruiming van de grenswaarden van RTH tot 8 personeelspunten per persoon over alle functies (begeleiding, dagopvang, verblijf) heen verwachten:

Wie enkel begeleiding aan huis wenst, kan hierdoor tot max. 36 begeleidingen per kalenderjaar ontvangen zonder erkenning. Dit is grotendeels voldoende voor ons publiek. Vzw Victor zal zich vanaf 2016 voor de toegangspoort situeren en nieuwe gezinnen enkel opstarten in de RTH.

Dit ontlast de gezinnen én de dienst van een aantal administratieve processen:

- zowel bij de minderjarigen (Integrale Jeugdhulp)
- als bij de meerderjarigen (zorgregie VAPH)

Vanaf 2017 is er de invoering van de Persoonsvolgende Financiering ('PVF') voor meerderjarigen:

Er komt een splitsing in de VAPH-zorg:

- enerzijds RTH, al dan niet in combinatie met een basisondersteuningsbudget (BOB, €300/maand)
- anderzijds NRTH via persoonsvolgende financiering ('PVF') voor de zwaarst zorgbehoevenden

Ter voorbereiding verwachten we ons in 2016 aan de transitie PVF:

De Minister wil het Besluit van de Vlaamse Regering ('BVR') op thuisbegeleiding inkantelen in het BVR RTH.

Dit houdt risico's in:

- het relief in subsidiëring verdwijnt
Nu ontvangen wij 0,232 personeelspunten per begeleiding. Na de inkanteling zou dit nog maar 0,22 personeelspunten zijn
→Dit betekent OPNIEUW een stijging van de werkdruk met 6,4%
- het relief in aanbod verdwijnt
Alle mobiele begeleidingen zullen hetzelfde zijn, ongeacht de aanbieder
Er zal geen laagdrempelige doelgroepspecifieke (i.c. autismespecialistische) begeleiding meer bestaan, enkel handicapspecifieke.
- Over de omzetting van onze erkenning zijn we eveneens bezorgd: de prestaties van de cliënten die meer dan 8 personeelspunten gebruikten in het verleden, zouden afgetrokken worden van onze erkenning na de invoering van de PVF, waardoor onze erkenning daalt.

Gezien de nakende stijging van de werkdruk met 6,4% en gezien de nakende daling van onze erkenning en de daaruitvolgende stijging van de wachttijd, trokken de thuisbegeleidingsdiensten aan de alarmbel eind 2015. De politiek en de pers pikte dit bericht op. De thuisbegeleidingsdiensten werden uitgenodigd op het kabinet Vandeurzen, met op 26/1/2016 volgende perstekst als raamakkoord:

RAAMAKKOORD (26/1/2016):

"Voldoende capaciteit en kwaliteit waarborgen is het uitgangspunt van de inkanteling van thuisbegeleiding in rechtstreeks toegankelijke hulp aan personen met een handicap in het kader van de transitie naar de persoonsvolgende financiering. Op een constructief overleg deze namiddag werd dit uitgangspunt onderschreven door de delegatie van de diensten thuisbegeleiding die werd ontvangen op het kabinet Vandeurzen.

Over volgende punten werd een akkoord bereikt:

1. Niet elke mobiele begeleiding heeft zelfde inhoud en vraagt zelfde expertise.
2. Het onderscheid wordt gerespecteerd tussen gespecialiseerde doelgroepspecifieke begeleiding en de algemene breedsporige begeleiding. Dit veronderstelt een relief in subsidiëring.
3. Kwaliteit, continuïteit van gespecialiseerde doelgroepspecifieke begeleiding en een goede balans in de werkdruk moeten gewaarborgd worden.
4. De inkanteling van thuisbegeleiding in RTH moet minimaal dezelfde capaciteit waarborgen.
5. De overlegpartners erkennen hun collectieve bekommernis en verantwoordelijkheid voor de kwaliteit alsook de transparantie voor de gebruiker.

Het verdere traject voor de operationalisering hiervan wordt afgesproken in een werkgroep binnen het VAPH met vertegenwoordigers van de koepelverenigingen. De koepels ontvangen een uitnodiging. Deze werkgroep brengt een voorstel aan aan de taskforce PVF.

Nog dit voorjaar zal een constructief voorstel klaarliggen. De beide koepels SOM en Vlaams Welzijnsverbond liggen mee aan de basis van dit voorstel."

VLAAMSE REGERING. Vandeurzen stelt autismediendiensten gerust

De thuisbegeleidingsdiensten voor autisme keerden gisteren na een overleg met minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) gerustgesteld naar huis. Maandag trok de sector aan de alarmbel over de lange wachtlijsten - tot zes jaar in Antwerpen - én de vrees dat er opnieuw zou worden gesnoeid in hun budget (DS 25 januari).

Vandeurzen heeft gisteren verzekerd dat hij minimaal dezelfde capaciteit zal 'waarborgen'. Erik Buelens, directeur van de Het Raster, de diensten in Antwerpen en Vlaams-Brabant, is aangenaam verrast door de wending. 'Er wordt niet gesnoeid in het personeelsbestand, noch in de budgetten', zegt hij. Met die belofte zijn de wachtlijsten nog niet weggewerkt. 'Maar de dreiging van nog minder middelen is van de baan.' (evg. belga)

Als de overheid beslist om de thuisbegeleidingsdiensten in te kantelen in de RTH zonder behoud van het reliëf in subsidiëring, dan zal de prestatiedruk NOG stijgen en voorspel ik:

- toenemende uitval van begeleiders
- toenemende discontinuïteit in de lopende begeleidingen
- toename van de wachtlijst
- fikse daling in de gebruikerstevredenheid

Mensen met vraag naar specialistische autismebegeleiding in de kou laten staan, hoort niet.

Medewerkers die al jarenlang onder druk staan door de opeenvolgende besparingen nog harder laten werken is onverantwoord.

Diensten die hun nut bewezen hebben op vlak van inhoud en kosten, geleidelijk aan de keel toeknijpen, is even onverantwoord.

We rekenen erop dat onze voogdijminister doet waarvoor hij aangesteld is: zorgen voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Daarom kijken we vol vertrouwen uit naar de concretisering van dit raamakkoord.

“Van zorgverleners wordt almaar meer gevraagd, zonder dat daar meer middelen tegenover staan. Ze worden geacht de kwaliteit van het leven van hun cliënten te optimaliseren, maar hoe het met hun eigen kwaliteit van leven is gesteld, daar maakt men zich blijkbaar niet druk over.”

*Prof. Dr. Herbert Roeyers, voorzitter Tanderuis vzw
In: Jaarverslag 2014*

De deskundigheid van onze medewerkers is onze meerwaarde in het nieuwe zorglandschap.

Ons voorbereiden op onze plaats in het nieuwe zorglandschap is onze opdracht voor 2016 en daarna.

Onze autonomie is nu onze sterkte. Dit merken we zelf (wendbaarheid, snelheid van beslissingen) en dit wordt ook zo gezien door onze gebruikers (onafhankelijkheid!).

Als de overheid onze dienst blijft treffen door besparingen, zijn we op termijn misschien aangewezen tot fusioneren. Waar zit dan de keuzevrijheid van de cliënt dan nog?? Dit zou de terugkeer naar de aanbodsgestuurde zorg zijn.

De contactpersoon zorgregie verzorgt de communicatie met de wachtenden. Het VAPH voorzagt hiervoor middelen. De middelen die voorzien waren voor het contactpersoonschap minderjarigen, zijn weggefallen sinds 2015. Na de transitie, dus vanaf 2017, zullen de middelen voor de meerderjarigen ook wegvallen.

Onze doelgroep vraagt duidelijke communicatie. We zullen een manier moeten vinden om dit zo goed mogelijk te blijven doen, ondanks de ongunstige omstandigheden, gebruik makend van onze nieuwsbrief, website en facebookpagina.

Online hulpverlening staat bij ons al een tijdje in de steigers: we zullen in 2016 hier middelen voor proberen vinden.

Naast het opvangen van al deze macro-beslissingen, namen we interne beslissingen:

- We werken verder aan de vereenvoudiging van onze administratieve processen via de digitale dossiers
- Vanaf januari zetten twee medewerkers hun schouders onder de projecten 'respijtzorg' en 'kinderoppASS', volledig mogelijk gemaakt dankzij de financiële steun van BOSS paints.
- In het najaar van 2016 zal vzw Victor deelnemen aan het wetenschappelijk onderzoek naar de waarde van het project ImPACT.
- We staan al een tijdje te trappelen om van start te gaan met online hulpverlening. In 2016 dienen we ons concept in als project bij verschillende mogelijke geldschieters.
- Ook in 2015 willen we blijven investeren in deskundigheid van onze medewerkers, door vorming en door intervisie.

Onze grootste uitdaging blijft ongetwijfeld het volhouden van de kwalitatieve zorg voor onze gezinnen in budgettair barre tijden, met tegelijk voldoende zorg voor de medewerkers die het in die omstandigheden waar moeten maken.

2013	10% meer gezinnen in begeleiding Wegingsfactoren (-+10% meer begeleidingen)
2015	- 1,07% op personeelspunten - 1,07% op werkingsmiddelen
2017	Verwacht: 6,4% werkdrukstijging

Daarom gaat opnieuw gaat mijn grootste dank uit naar het volledige team van vzw Victor; dat is in eerste instantie de equipe medewerkers op de payroll van vzw Victor. Deze groep mensen kan doen wat ze doen dankzij de groeiende groep mensen die zich onbaatzuchtig inzet voor al wie met autisme in onze provincie geconfronteerd wordt, de Vrienden van Victor, de gebruikersraad, de sponsors, de vrijwilligers in de bezoekeronderwerking, de leden van de Raad Van Bestuur en de Algemene Vergadering.

Dankjewel!

Stien Peeters
Directeur vzw Victor

Samenstelling activiteitenverslag: Trui Wellens, Lieve Vandevyver, Stien Peeters